

POSTANOWIENIE

Dnia 5 marca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie ze skargi E. T. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 21 czerwca 2017 r., sygn. akt V Ca (...), wydanego w sprawie z powództwa E. T. i K. K.

przeciwko A. sp. z o.o. w S.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 5 marca 2020 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Powódka E. T. wniosła w dniu 21 czerwca 2019 r. skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 21 czerwca 2017 r., oddalającego jej apelację od wyroku Sądu Rejonowego w G. z dnia 24 lutego 2016 r. Sąd Rejonowy oddalił powództwo skarżącej i drugiego powoda K. K. skierowane przeciwko A. Sp. z o.o. w S. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy w W. w dniu 19 lipca 2006 r., w sprawie o sygn. akt I Nc (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 10 listopada

2011 r., w części - do wysokości kwoty 32.657,05 zł. Powodowie powołali się na przedawnienie tego roszczenia. Sąd Rejonowy uznał jednak, że do przedawnienia nie doszło z uwagi na podejmowane przez pozwaną czynności przerywające bieg przedawnienia. Pogląd ten podzielił Sąd Okręgowy w wyroku zaskarżonym przez powódkę niniejszą skargą.

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego powódka zarzuciła, że wyrok ten narusza i jest niezgodny z art. 823 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 182 § 2 k.p.c., które nie zostały zastosowane lub zastosowano je błędnie oraz z art. 372 k.c. w zw. z art. 123 § 1 pkt 1 k.c., przez ich niezastosowanie, co w rezultacie doprowadziło do wadliwego przyjęcia, że roszczenie zasądzone w kwestionowanym tytule wykonawczym nie uległo przedawnieniu w stosunku do powódki.

Uprawdopodobniając wyrządzenie szkody, spowodowanej przez wydanie zaskarżonego wyroku, skarżąca zgłosiła szereg dowodów z dokumentów mających wykazać tę szkodę, którą utożsamiała z wysokością egzekwowanego przez pozwaną od niej świadczenia.

Powódka wskazała, „że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe; brak jest ustawowej podstawy do złożenia skargi o wznowienie postępowania, ponadto zaskarżony wyrok nie podlega zaskarżeniu skargą kasacyjną; nie może też w trybie powództwa przeciwegzekucyjnego zostać pozbawiony wykonalności.”

We wnioskach domagała się stwierdzenia, że zaskarżony wyrok jest niezgodny ze wskazanymi przez nią przepisami: art. 823 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 182 § 2 k.p.c. i z art. 372 k.c. w zw. z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. Wniosła też o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej kosztów postępowania wraz z opłatą od pełnomocnictwa.

W odpowiedzi na skargę pozwana wniosła o odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania jako oczywiście bezzasadnej oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania skargowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Artykuł 424⁵ § 1 k.p.c. wprowadza sześć koniecznych elementów konstrukcyjnych skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego

orzeczenia. Każdy z nich jest indywidualny i niezależny. Pominięcie lub nieprawidłowe skonstruowanie choćby jednego z nich powoduje, że skarga jest dotknięta istotną wadą, nienaprawialną w trybie właściwym do usuwania braków formalnych i podlega odrzuceniu *a limine* (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2015 r., V CNP 56/14, niepubl. poza bazą LEX nr 1682217). Jedno z wymagań, przewidziane w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., stanowi spoczywający na skarżącym obowiązek przedstawienia analizy przepisów dotyczących szeroko rozumianych środków prawnych umożliwiających uchylenie, zmianę lub pozbawienie skuteczności zaskarżonego orzeczenia i wyjaśnienie czy i z jakim skutkiem skarżący z nich skorzystał, bądź też dlaczego nie mógł lub nie próbował ich wykorzystać. Poszkodowany prawomocnym orzeczeniem sądowym ma bowiem obowiązek wyczerpania wszelkich możliwości doprowadzenia do zgodności z prawem orzeczenia rozstrzygającego spór między stronami, nim wystąpi przeciwko Skarbowi Państwa z roszczeniem odszkodowawczym za szkodę spowodowaną bezprawnością tego orzeczenia.

Powódka w ramach wypełnienia powinności z art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. stwierdziła, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Jako środki, które nie mogą zostać przez nią skutecznie uruchomione w tym celu wskazała skargą kasacyjną, skargę o wznowienie postępowania oraz powództwo przeciwegzekucyjne. Pomięła jednak w swoich rozważaniach nowy nadzwyczajny środek zaskarżenia, wprowadzony do systemu prawnego w dniu 3 kwietnia 2018 r., ukształtowany w art. 89 i nast. ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2018 r., poz. 5 ze zm.), istniejący już w chwili gdy sporządziła skargę i również wymagający omówienia, szczególnie że jest to środek prawny umożliwiający ingerencję w samo wadliwe orzeczenie i doprowadzenie go do stanu zgodności z prawem, podczas gdy skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku lub postanowienia orzekającego co do istoty sprawy, takich możliwości nie daje i służy wyłącznie uzyskaniu prejudykatu stwierdzającego nieusuwalną wadliwość zaskarżonego orzeczenia, otwierającego drogę do wystąpienia o odszkodowanie do Skarbu Państwa (art. 77 Konstytucji i art. 417¹ § 2 k.p.c.). Z tych względów powódka, chcąc spełnić wymagania konstrukcyjne

określone w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. musiałaby wykazać również, że wniosła do uprawnionego organu wskazanego w art. 89 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym wniosek o złożenie skargi nadzwyczajnej w jej sprawie i wniosek ten nie został uwzględniony. Skarżąca nie wypełniła też należycie obowiązku uprawdopodobnienia wyrządzenia jej szkody wydaniem zaskarżonego wyroku (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.), nie przedstawiła bowiem żadnych dowodów potwierdzających wyegzekwowanie jakiejkolwiek kwoty po jego wydaniu. Skarga o stwierdzenie niezgodności prawomocnego wyroku z prawem, która nie zawiera wszystkich niezbędnych elementów konstrukcyjnych podlega odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2020 r., I CNP 15/19, niepubl. poza bazą Lex nr 2780480 i powołane w nim wcześniejsze orzecznictwo).

Sąd Najwyższy oddalił wniosek pozwanej o zasądzenie kosztów postępowania ze skargi, mając na uwadze, że pozwana w odpowiedzi na skargę wniosła jedynie o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania i zasądzenie kosztów w związku z takim rozstrzygnięciem, natomiast nie domagała się odrzucenia tej skargi i orzeczenia o kosztach postępowania w takim wypadku.